

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा भेरेरिनी समूहका अधिकृत स्तर नवौं तह वा सो सरहका पदको खुला, आन्तरिक र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई चरणमा विभाजन गरिएको छः

प्रथम चरण — लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क: २००

द्वितीय चरण — अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क: ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अङ्क भार	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन तथा सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	छोटो उत्तर	१०	१० प्रश्न x ५ अङ्क = ५० अङ्क	१:३० घण्टा	५०	४०
		(ख) सेवा, समूह सम्बन्धी सामान्य विषय	लामो उत्तर	५	५ प्रश्न x १० अङ्क = ५० अङ्क	१:३० घण्टा	५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		विश्लेषणात्मक समीक्षा	४	४ प्रश्न x १५ अङ्क = ६० अङ्क	३ घण्टा	१००	४०
			विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर	२	२ प्रश्न x २० अङ्क = ४० अङ्क			

द्रष्टव्य :

- यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिइनेछ ।
- माथि उल्लिखित सेवा अन्तर्गतका सबै समूह/ उपसमूहहरूको पाठ्यक्रमको प्रथमपत्र खण्ड (क) को विषयवस्तु एउटै हुनेछ, तर प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीयपत्र सेवा, समूह सम्बन्धी पाठ्यक्रम समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
- प्रथमपत्र खण्ड (क) को लिखित परीक्षा सेवागत रूपमा अर्थात् एउटा सेवा अन्तर्गतका समूह/उपसमूहका लागि संयुक्त रूपमा एउटै प्रश्नपत्रबाट एकैदिन वा छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट छुट्टाछुट्टै दिन पनि हुन सक्नेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) को परीक्षा समूह/उपसमूह अनुसार एकैदिन वा अलग अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ । यसैगरी द्वितीय पत्रको परीक्षा पनि समूह/ उपसमूह अनुसार एकै दिन वा अलग/अलग दिन छुट्टाछुट्टै प्रश्नपत्रबाट हुनेछ ।
- प्रथमपत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथमपत्र खण्ड (ख) र द्वितीय पत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- समस्या समाधानको उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
(क) पहिलो भागमा समस्याको पहिचान ।
(ख) दोस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम ।
(ग) तेस्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव ।
(घ) चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू यो पाठ्यक्रम स्वीकृत हुँदा कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनुपर्नेछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति:- २०८१/०४/०९

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा भेटेरिनरी समूहका अधिकृत स्तर नवौं तह वा सो सरहका पदको खुला, आन्तरिक र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र: खण्ड (क) : प्रशासन र व्यवस्थापन

अङ्क - ५०

१. राज्य र सरकार
 - १.१. संघीय शासन प्रणाली
 - १.२. व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
 - १.३. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन
 - १.४. नेपालको संबैधानिक विकास र नेपालको संविधान
 - १.५. संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र र अन्तरसम्बन्ध
२. सार्वजनिक प्रशासन
 - २.१. सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
 - २.२. कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरू
 - २.३. आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन
३. व्यवस्थापन
 - ३.१. व्यवस्थापनको अवधारणा
 - ३.२. व्यवस्थापनमा नेतृत्व, संगठन, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
 - ३.३. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
४. विकासका आयामहरू
 - ४.१. विकास प्रशासनको अवधारणा
 - ४.२. विकासमा जनसहभागिता
 - ४.३. आवधिक योजना: लुम्बिनी प्रदेश र नेपाल
 - ४.४. दिगो विकास
 - ४.५. विकेन्द्रीकरण
 - ४.६. गरीबी निवारण
 - ४.७. सुशासन
 - ४.८. विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
 - ४.९. जनसंख्या र बसाइँसराइ
५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार
 - ५.१. लोकतन्त्र र समावेशीकरण
 - ५.२. कानुनी राज्य
 - ५.३. मानव अधिकार
 - ५.४. लैंगिक सवाल (Gender Issues)
 - ५.५. आरक्षण र सकारात्मक विभेद
 - ५.६. प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
६. नेपाली समाज र यसको बनोट
 - ६.१. नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
 - ६.२. आदिवासी, जनजाति, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरूको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरू, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरू

प्रदेश लोक सेवा आयोग, लुम्बिनी प्रदेश
प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत कृषि सेवा भेरेरिनी समूहका अधिकृत स्तर नवौं तह वा सो सरहका पदको खुला, आन्तरिक र अन्तरतह प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : खण्ड (ख) : सेवा समूह सम्बन्धी सामान्य विषय

अङ्क ५०

१. सेवासंग सम्बन्धित ऐन र नियमहरू

- १.१. निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
- १.२. प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८० र प्रदेश निजामती सेवा नियमावली, २०८०
- १.३. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४
- १.४. आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७
- १.५. नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी विभाजन र नियुक्ति) नियमहरू २०५१
- १.६. दाना पदार्थ ऐन, २०३३ र दाना पदार्थ नियमावली, २०४१
- १.७. दाना पदार्थ ऐन, २०७५ (लुम्बिनी प्रदेश)
- १.८. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ र पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५६
- १.९. पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०७५ (लुम्बिनी प्रदेश)
- १.१०. पशु वधशाला र मासु जाँच ऐन, २०५५ र पशु वधशाला तथा मासु जाँच नियमावली, २०५७
- १.११. प्रदेश पशु वधशाला तथा मासु जाँच ऐन, २०७५
- १.१२. नेपाल पशु चिकित्सा परिषद ऐन, २०५५ र नेपाल पशु चिकित्सा परिषद नियमावली, २०५७
- १.१३. औषधि ऐन, २०३५, औषधि स्तर नियमावली, २०४३ र औषधि दर्ता नियमावली, २०३८ का पशु सेवा/पशु स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित विषयहरू
- १.१४. खाद्य ऐन, २०२३ र खाद्य नियमावली, २०२७ अन्तर्गत पशुजन्य उत्पादनसंग सम्बन्धित प्रावधान तथा व्यवस्थाहरू
- १.१५. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (पशु सेवासंग सम्बन्धित प्रावधान तथा व्यवस्थाहरू)
- १.१६. सहकारी ऐन, २०७४ र सहकारी नियमावली, २०७५
- १.१७. प्रदेश सहकारी ऐन, २०७६ र प्रदेश सहकारी नियमावली, २०७६
- १.१८. प्रदेश सुशासन ऐन, २०७६ र सुशासन नियमावली, २०७७
- १.१९. पशुपंक्षी, पशुपंक्षीजन्य उत्पादन, पशुपंक्षी उत्पादन सामग्री सम्बन्धी निर्धारित राष्ट्रिय गूणस्तर र सो को नियमन सम्बन्धी व्यवस्था

२. दीर्घकालिन नीति तथा योजनाहरू

- २.१. राष्ट्रिय कृषि नीति, २०६१
- २.२. राष्ट्रिय पशु स्वास्थ्य नीति २०७८
- २.३. कृषि विकास रणनीतिमा उल्लिखित पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा सम्बन्धी नीति, अवधारणा तथा प्रावधानहरू
- २.४. चालु आवधिक (लुम्बिनी प्रदेश र नेपाल) योजनामा पशु स्वास्थ्य/पशु सेवा सम्बन्धी नीति, कार्यनीति तथा कार्यक्रमहरू
- २.५. पशु सेवा / पशु स्वास्थ्य क्षेत्रमा ऋण लगानी र विमा सम्बन्धी व्यवस्था

द्वितीय पत्र — सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय

पूर्णाङ्क: १००

1. Introduction

- 1.1 History of livestock development and Veterinary services in Nepal.
- 1.2 Present status of Veterinary services in Lumbini Province and Nepal.
- 1.3 Emerging diseases and their threats in livestock development.
- 1.4 Livestock production and prospect of livestock related industries and marketing in Lumbini Province and Nepal.

2. Animal Health and Livestock production Management:

- 2.1 Economically important Infectious diseases of livestock and poultry epidemiology, pathogenesis, treatment, prevention, control and eradication.
- 2.2 Economically important parasitic diseases of livestock and poultry - epidemiology, pathogenesis, treatment, prevention, control and eradication.
- 2.3 Contingency plan for disease control.
- 2.4 Risk analysis of importation of animals, their products and biological for veterinary use.
- 2.5 Important Zoonotic diseases - distribution, reservoir, epidemiology, prevention, control and eradication.
- 2.6 Role and responsibility of private and public sector in veterinary clinical services.
- 2.7 Technology advancement in veterinary biological and scope of vaccine production in Nepal.
- 2.8 Epidemic control strategy of infectious diseases.
- 2.9 Livestock and poultry production systems, desired level of management practice for commercialization of production
- 2.10 Common Diseases of wild life, Epidemiology and Management
- 2.11 Emergency Preparedness and Early Warning system for livestock diseases
- 2.12 Good Management Practice (GMP) in livestock production

3. International Standards quality and Regulation Management:

- 3.1 The World Organisation for Animal Health (WOAH)
- 3.2 Sanitary and Phyto-sanitary and World Trade Organization related Codes, Codex, Standards and their implication in present context of trade and production of livestock and livestock products.
- 3.3 Quarantine Management and its role in context to WTO.
- 3.4 Slaughter house management and meat inspection.

4. Planning & Management of Veterinary Laboratory, District Livestock/ Veterinary service

- 4.1 Standard diagnostic procedures.
- 4.2 Standardization of Veterinary Vaccines, Antigens and Anti-sera.
- 4.3 Regulation on import, storage and use of live or attenuated veterinary vaccines and quality control management.
- 4.4 Management of Veterinary / Investigation / Laboratory
- 4.5 Role and relevancy of veterinary standards in quality control.
- 4.6 Planning and management of District Livestock Production services, Veterinary services and marketing services.
- 4.7 Farmer's need assessment, Livestock Project identification, prioritization, Project designing and Management.

.....000000.....